

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre *for* Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

Partneriaeth Dysgu Proffesiynol **Yr Athrofa**
Yr Athrofa Professional Learning Partnership

Trawsnewid Addysg Gyda'n Gilydd Transforming Teaching Together

**Datblygiad Emosiynol
Ymlyniad**

**Emotional Development
Attachment**

ECAD4016\C

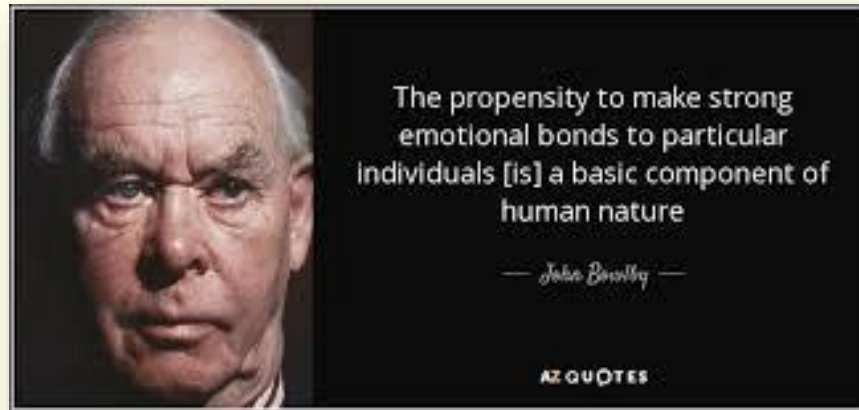
Partneriaeth Dysgu Proffesiynol **Yr Athrofa**
Yr Athrofa Professional Learning Partnership

Nod y sesiwn

Aims of the session

- Esbonio syniadau allweddol Bowlby am ymlyniad
- Disgrifio sail esblygiadol ymlyniad
- Amlinellu camau datblygu ymlyniad
- Gwerthuso cryfderau a beirniadaeth theori Bowlby
- Cymhwyso'r theori i faterion cyfoes (e.e., gofal plant, iechyd meddwl)
- Explain Bowlby's key ideas about attachment
- Describe the evolutionary basis of attachment
- Outline the stages of attachment development
- Evaluate the strengths and criticisms of Bowlby's theory
- Apply the theory to contemporary issues (e.g., childcare, mental health)

John Bowlby

John Bowlby (1907–1990), seicolegydd a seiciatrydd Prydeinig

Gweithiodd gyda phlant sydd wedi'u gwahanu oddi wrth rieni yn ystod yr Ail Ryfel Byd

Cafodd ei ddylanwadu gan seico dadansoddiad a theori esblygiadol

Datblygodd theori ymlyniad i esbonio bondiau plentyn-gofalwr

John Bowlby (1907–1990), British psychologist and psychiatrist

Worked with children separated from parents during WWII

Influenced by psychoanalysis and evolutionary theory

Developed attachment theory to explain child–caregiver bonds

Ei thoeri

Mae theori ymlyniad wedi datblygu ac esblygu ers i Bowlby ysgrifennu amdano am y tro cyntaf, ond mae'r nodweddion trawiadol yn parhau.

Mae plant yn dangos ffafriaeth amlwg am agosatrwydd at nifer fach o oedolion ac mae'r ymlyniadau hyn yn rhan arferol a chyffredinol o ddatblygiad dynol.

Mae babanod yn cael eu geni wedi'u haddasu i chwilio am ymlyniadau o'r fath nid yn bennaf gyda'r nod o gael eu bwydo a'u hamddiffyn ond ar gyfer y teimladau o ddiogelwch a diogelwch y mae'r ymlyniad yn ei gynnig.

Mae'r ymlyniad penodol rhwng baban ac oedolyn yn cael ei ffurfio fel rhyngweithio lle mae'r ddau yn chwarae rhan.

Mae ymddygiad ymlyniad, hynny yw gweithredoedd y baban i ddod ag agosatrwydd corfforol gyda ffigwr ymlyniad, yn cynyddu pan fydd y baban yn teimlo'n ofnus neu'n bryderus ac yn lleihau pan fydd y baban yn teimlo'n ddiogel ac yn ddiogel.

Wrth i fabanod aeddfedu i fod yn oedolion, mae'r angen am ffigurau ymlyniad yn lleihau; Fodd bynnag, mae ymddygiad ymlyniad yn parhau ar draws y cylch bywyd ac rydym yn dychwelyd i geisio cysur neu sicrwydd gan anwyliaid mewn amseroedd o straen neu bryder.

Mae ein profiadau o ymlyniad yn fabanod, dyna pa mor dda a pha mor ddibynadwy mae oedolion yn ymateb i deimladau babanod o bryder ac ofn a mynegiant o gariad, yn dylanwadu ar ein perthnasoedd agosaf trwy gydol bywyd.

His theory

Attachment theory has developed and evolved since Bowlby first wrote about it, but the striking features remain. Children show a marked preference for closeness to a small number of adults and these attachments are a normal and universal part of human development.

Babies are born adapted to seek out such attachments not primarily with the aim of being fed and protected but for the feelings of safety and security the attachment brings.

The particular attachment between infant and adult is formed as an interaction in which both play a part.

Attachment behaviour, that is the actions of the infant to bring about physical closeness with an attachment figure, increases when the infant feels frightened or anxious and decreases when the infant feels safe and secure.

As infants mature into adulthood, the need for attachment figures lessens; however, attachment behaviour continues across the life cycle and we find ourselves returning to seek comfort or reassurance from loved ones in times of stress or anxiety.

Our experiences of attachment in infancy, that is how well and how reliably adults respond to infants' feelings of anxiety and dread and expressions of love, influence our closest relationships throughout life.

Camau ymlyniad

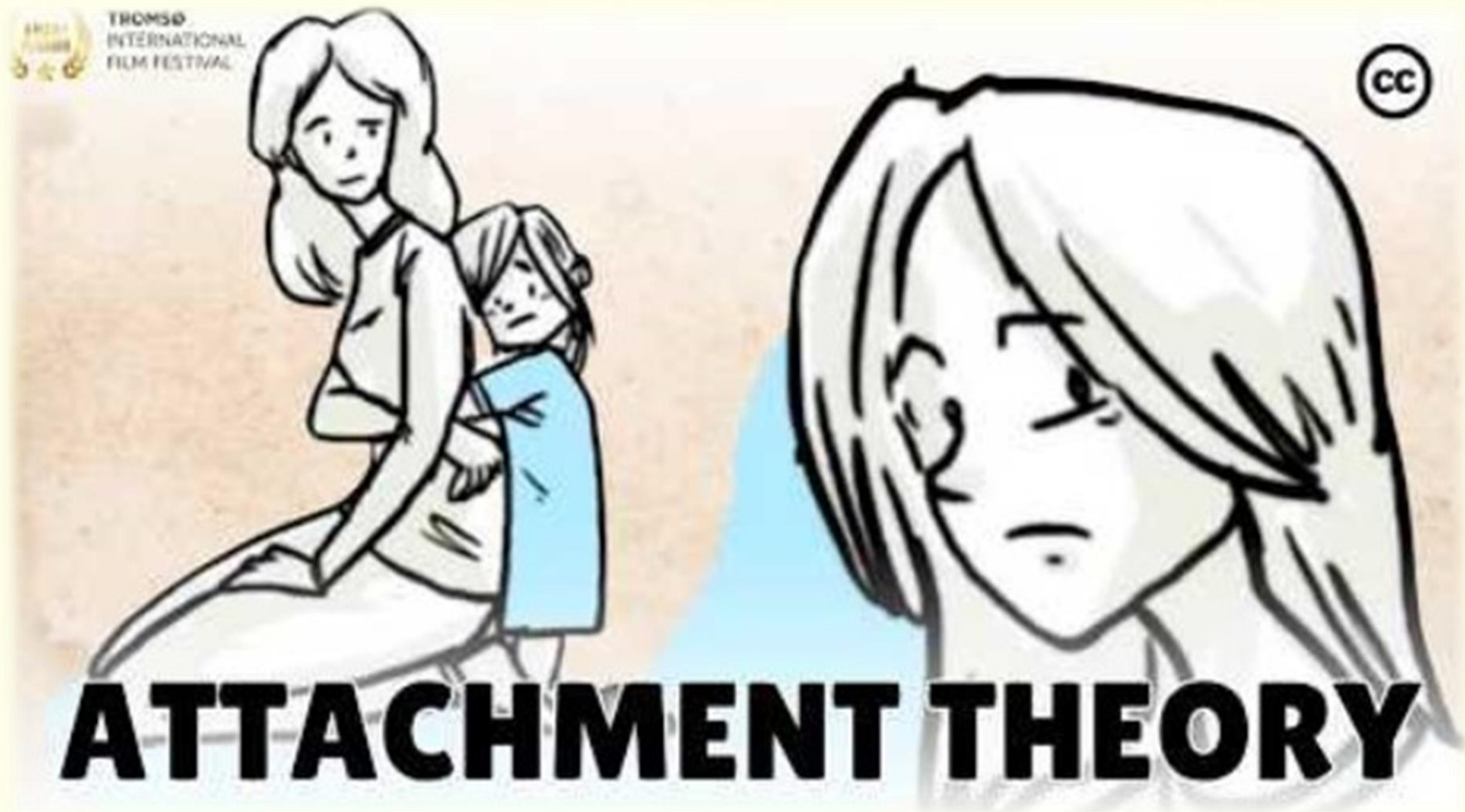
1. Cyn-ymlyniad (0–6 wythnos): Ymatebion cymdeithasol diwahân(*indiscriminate*)
2. Ymlyniad yn cael ei greu (6 wythnos-6/8 mis): Dewis gofalwyr cyfarwydd
3. Ymlyniad clir (6/8 mis-2 flynedd): Pryder gwahanu, ymddygiad sylfaenol diogel
4. Ffurio perthnasoedd cilyddol (2 flynedd +): Cynyddu annibyniaeth, negodi

Stages of attachment

- 1. Pre-attachment (0–6 weeks): Indiscriminate social responses
- 2. Attachment-in-the-making (6 weeks–6/8 months): Preference for familiar caregivers
- 3. Clear-cut attachment (6/8 months–2 years): Separation anxiety, secure base behavior
- 4. Formation of reciprocal relationships (2 years+): Increasing independence, negotiation

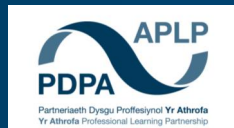

<https://youtu.be/WjOowWxOXCg>

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

Trawsnewid Addysg, Trawsnewid Bywydau
Transforming Education, Transforming Lives

Mathau o ymlyniad

Pryderus

Rydwi eisiau bod yn agos yn emosiynol i eraill ond mae'n nhw wedi fy anwybyddu

Anhrefnus/Di drefn

Mae gennyf faterion ymddiriedaeth ac yn cadw draw wrth eraill

Osgoi

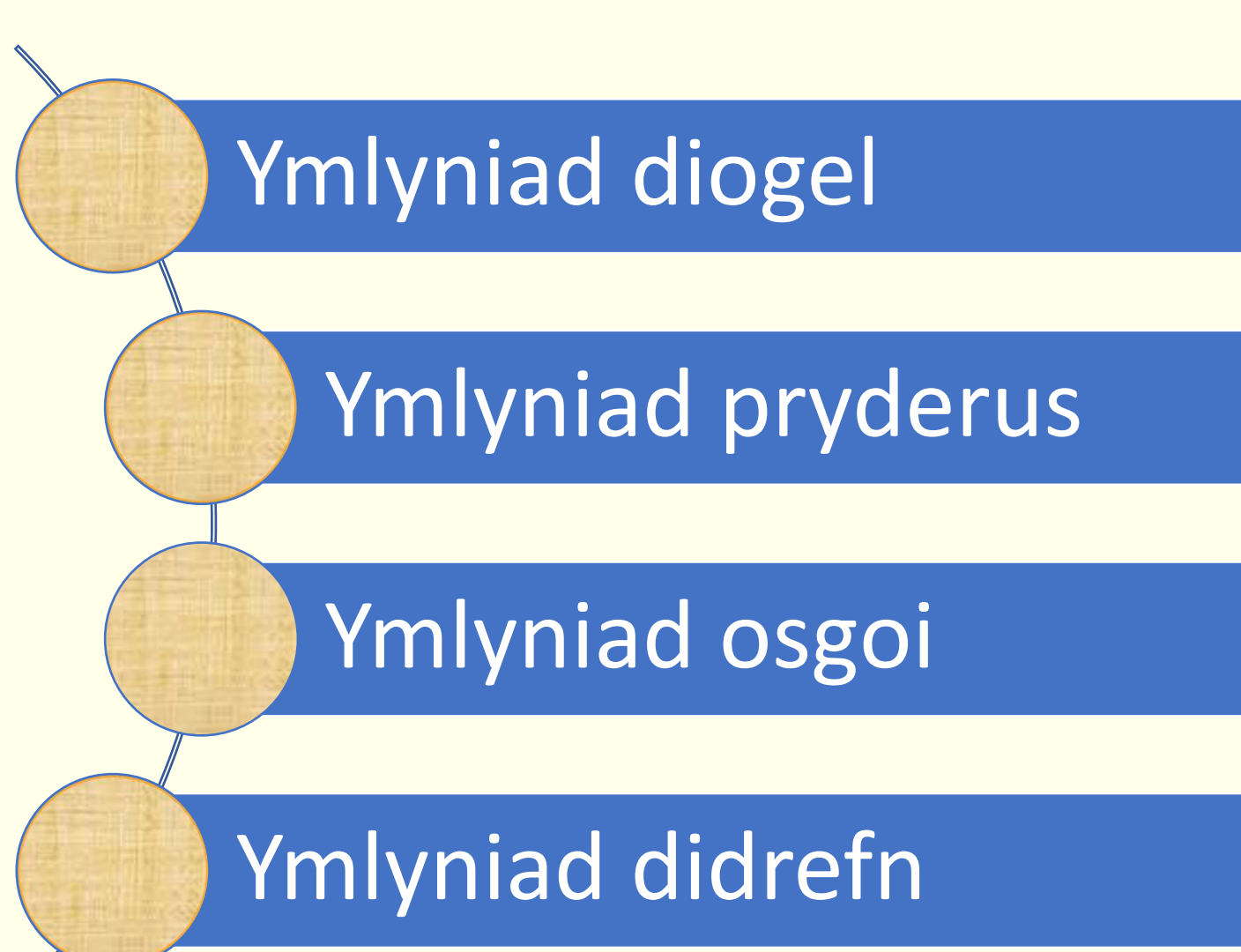
Mae'n bwysig fy mod yn teimlo'n annibynnol ac yn hunan gynhaliol

Diogel

Dydw i ddim yn poeni am gael fy ngadael nac yn poeni os oes rhywun yn rhy agos ataf

Ymlyniad diogel

Dangos pryder a gofid ('distress') wrth cael eu gwahanu ond yn barod iawn i fynnu cysur a chwtsh wrth ailymuno gyda hwy.

Ymlyniad pryderus

Rhai o'r plant yn cael lefel uchel o bryder a gofid ond wrth ail-ymuno gyda'r rhieni yn moyn cysur a chwtsh ond hefyd yn cosbi'r rhieni am adael.

Ymlyniad osgoi

Dim neu ychydig bach iawn o ofid a phryder wrth wahanu ac yn anwybyddu neu osgoi eu rhieni wrth ailymuno.

Ymlyniad didrefn

Dim patrwm penodol o ymddygiad ymlyniad.

Attachment Styles

Anxious

I want to be extremely emotionally close with other but they abandon me.

Fearful Avoidant

Disorganised

I have trust issues and maintain distance from others.

Avoidant

It is very important that I feel independent and self-sufficient.

Secure

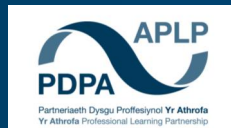

I don't worry about being abandoned or about someone getting too close to me.

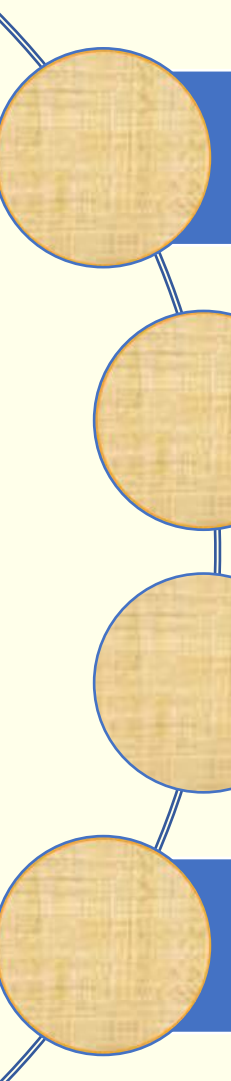

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

Trawsnewid Addysg, Trawsnewid Bywydau
Transforming Education, Transforming Lives

Secure

Show anxiety and distress when separated but very willing to demand comfort and comfort when reuniting with them.

Anxious

Some of the children have a high level of anxiety but when reuniting with the parents they feel comfort and cuddle but also punish the parents for leaving.

Avoidant

Little or no fear and anxiety when separating and ignoring or avoiding their parents when reuniting.

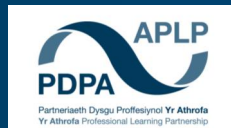
Dis organised

No specific pattern of attachment behaviour.

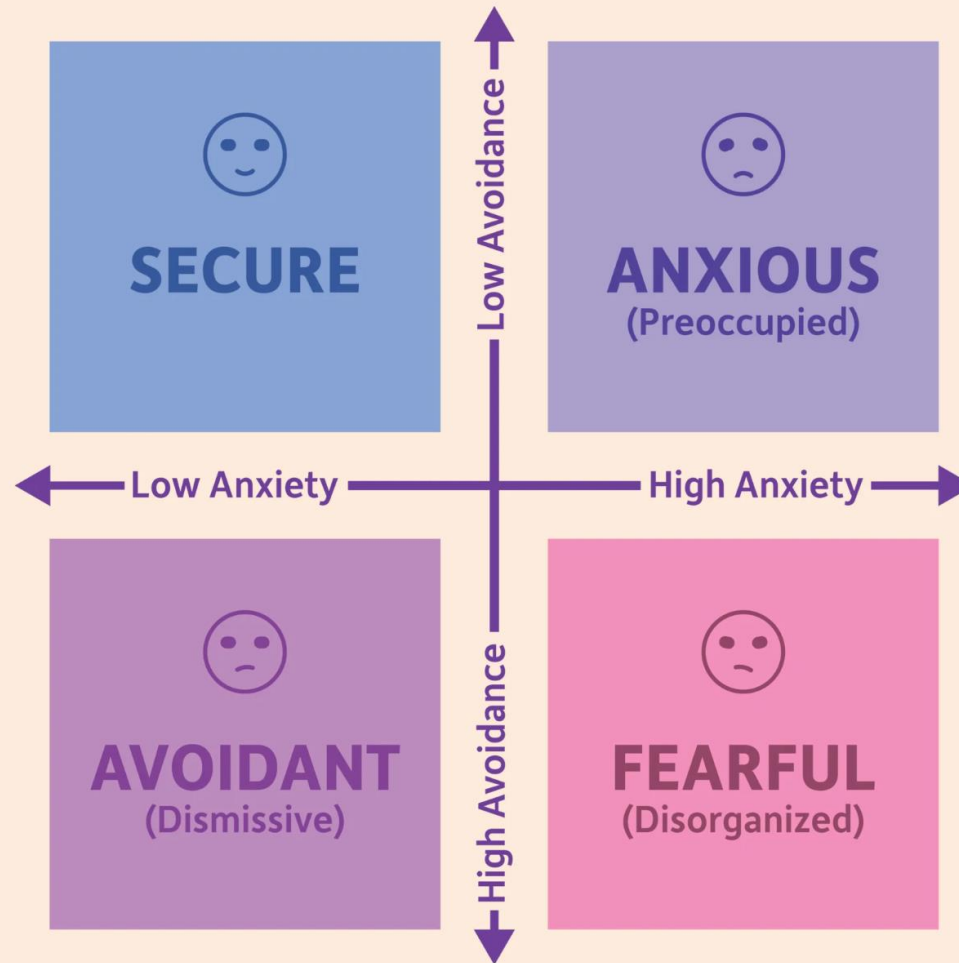
Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

Trawsnewid Addysg, Trawsnewid Bywydau
Transforming Education, Transforming Lives

ATTACHMENT STYLES

<https://youtu.be/f1Jw0-LExyc>

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

Partneriaeth Dysgu Profesiynol Yr Athrofa
Yr Athrofa Professional Learning Partnership

Trawsnewid Addysg, Trawsnewid Bywydau
Transforming Education, Transforming Lives

Tasg

Darllenwch bob astudiaeth achos yn ofalus. Atebwch y cwestiynau trafod yn y gofod a ddarperir. Byddwch yn barod i rannu eich syniadau mewn grwpiau bach neu drafodaeth dosbarth.

Task

Read each case study carefully. Answer the discussion questions in the space provided. Be prepared to share your thoughts in small groups or class discussion.

Beirniadaeth o'r theori

- Gor bwyslais ar y fam (anwybyddu rôl tadau/gofalwyr eraill)
- Rhagfarn ddiwylliannol (model teulu niwclear Gorllewinol)
- Penderfyniaethol: Ddim yn ystyried gwytnwch a phrofiadau bywyd.
- Beirniadaeth fethodolegol o Sefyllfa Rhyfedd

Criticism of the theory

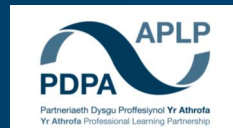
- Overemphasis on the mother (ignores role of fathers/other caregivers)
- Cultural bias (Western nuclear family model)
- Deterministic: Underestimates resilience and later-life experiences
- Methodological critiques of Strange Situation

Mary Ainsworth

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

Trawsnewid Addysg, Trawsnewid Bywydau
Transforming Education, Transforming Lives

Mary Ainsworth

Mary Ainsworth

- Roedd Mary Ainsworth yn seicolegydd (ganwyd 1913, bu farw 1999) a ddatblygodd yr astudiaeth o sut mae babanod yn ffurfio cysylltiadau emosiynol â gofalwyr.
-
- Gweithiodd gyda John Bowlby, gan adeiladu ar ei syniadau, ond ychwanegodd ffordd o arsylwi ymddygiad ymlyniad mewn ffordd reoledig (fel y gellid ei astudio'n wyddonol).
-
- Gelwir ei dull enwocaf yn 'Strange Situation Procedure' (SSP) - mae'n arbrawf strwythuredig bach i weld sut mae babanod yn ymateb pan fydd eu gofalwr yn gadael ac yna'n dod yn ôl.

Ei theori (mewn termau syml)

Mae babanod yn naturiol wedi'u gwifrau i fod eisiau agosatrwydd at rywun y maent yn ymddiried ynddynt, yn enwedig pan fyddant yn teimlo'n anesmwyth.

Mae'r Sefyllfa Ryfedd, 'The Strange Situation' wedi'i gynllunio i greu ychydig o straen (trwy wahanu) fel y gallwn weld sut mae plant yn rheoli pan fydd person dibynadwy yn gadael ac yna'n dychwelyd.

Canfu Ainsworth fod babanod yn wahanol o ran sut maen nhw'n ymdrin â'r straen hwn, a grwpiodd eu hymddygiadau mewn arddulliau ymlyniad

Mary Ainsworth

Mary Ainsworth

- Mary Ainsworth was a psychologist (born 1913, died 1999) who advanced the study of how babies form emotional bonds with caregivers.
- She worked with John Bowlby, building on his ideas, but she added a way to observe attachment behavior in a controlled way (so that it could be studied scientifically).
- Her most famous method is called the **Strange Situation Procedure** (SSP) — it's a small structured experiment to see how infants react when their caregiver leaves and then comes back.

Her Theory (in Simple Terms)

Babies are naturally wired to want closeness to someone they trust, especially when they feel uneasy.

- The **Strange Situation** is designed to create a mild amount of stress (by separation) so we can see how children manage when a trusted person leaves and then returns.
- Ainsworth found that babies differ in how they handle this stress, and she grouped their behaviours into **attachment styles**

Pam mae angen i fyfyrwyr-athrawon wybod hyn (cyd-destun dosbarth cynradd)

Mae dysgu ac archwilio yn dibynnu ar deimlo'n ddiogel: Mae plant sy'n teimlo'n ddiogel yn fwy tebygol o archwilio, cymryd risgiau y gellir eu rheoli, canolbwyntio ar dasgau dysgu, a defnyddio athrawon fel adnodd pan fo angen. Gall athrawon sy'n deall cysyniadau sylfaen ddiogel / hafan ddiogel strwythuro ystafelloedd dosbarth i gefnogi archwilio.

Ymddygiad = cyfathrebu: Gall llawer o ymddygiadau (tynnu'n ôl, actio allan, clinginess) adlewyrchu disgwyliadau sy'n seiliedig ar ymlyniad (e.e., disgwyliadau y bydd oedolion yn helpu neu beidio). Mae dehongli ymddygiad trwy lens ymlyniad yn helpu athrawon i ymateb gyda chysondeb yn hytrach nag ymatebion cosbol.

Mae perthnasoedd athro-plentyn yn bwysig: Mae ymchwil yn dangos bod ansawdd ymlyniad / perthynas athro-plentyn yn rhagweld ymgysylltu, hoffter ysgol, a chyrhaeddiad - yn enwedig i blant sydd ag ymlyniadau cartref ansicr neu aflonyddu. Mae sensitifrwydd athrawon, argaeledd, arferion rhagweladwy ac atgyweirio ar ôl rhwygiadau yn cefnogi canlyniadau gwell.

Sgiliau ystafell ddosbarth ymarferol: Mae arferion ystafell ddosbarth sy'n darparu rhag weladwyedd, dulliau person allweddol, arferion atgyweirio tawel ar ôl gwrthdaro, a sgaffaldio ar gyfer rheoleiddio emosiynau i gyd yn tynnu ar egwyddorion ymlyniad ac yn ymarferol i fyfyrwyr-athrawon eu gweithredu.

Why student-teachers need to know this (primary classroom context)

- **Learning & exploration depend on feeling safe:** Children who feel secure are more likely to explore, take manageable risks, focus on learning tasks, and use teachers as a resource when needed. Teachers who understand secure base/safe haven concepts can structure classrooms to support exploration.
- **Behaviour = communication:** Many behaviours (withdrawal, acting out, clinginess) can reflect attachment-based expectations (e.g., expectations that adults will or won't help). Interpreting behaviour through an attachment lens helps teachers respond with consistency rather than punitive reactions.
- **Teacher–child relationships matter:** Research shows teacher–child attachment/relationship quality predicts engagement, school liking, and attainment — particularly for children with insecure or disrupted home attachments. Teacher sensitivity, availability, predictable routines and repair after ruptures support better outcomes.
- **Practical classroom skills:** Classroom routines that provide predictability, key-person approaches, calm repair practices after conflicts, and scaffolding for emotion regulation all draw on attachment principles and are feasible for student-teachers to implement.

Y Sefyllfa Ryfedd The strange situation

Y Sefyllfa Ryfedd

Mae'r Sefyllfa Ryfedd 'Strange Situation' yn arsylwad wedi ei reoli ac wedi ei gynllunio i asesu ansawdd ymlyniad y plentyn i'w prif ofalwr

Strange Situation

The Strange Situation is a controlled observation designed to assess the quality of the child's attachment to their caregiver.

CYN I NI WYLIO... y sefyllfa ryfedd

Diffiniadau o eirfa dechnegol:

Sylfaen ddiogel — y syniad bod y gofalwr yn bwynt diogel y gall y plentyn ddychwelyd iddo pan fydd yn bryderus, ac ohono gall y plentyn archwilio'r amgylchedd.

Pryder dieithryn - trallod neu wariness y mae plentyn yn ei ddangos pan fydd rhywun anghyfarwydd yn agosáu ato.

Ymddygiad aduniad — sut mae plentyn yn gweithredu pan fydd y gofalwr yn dychwelyd ar ôl gwahanu (e.e. ceisio cysur, gwrthsefyll, anwybyddu).

Arddull / dosbarthiad ymlyniad - y categori (diogel, osgoi, gwrthsefyll, di drefn) a ddefnyddir i ddisgrifio sut mae'r plentyn fel arfer yn rheoli agosatrwydd, trallod, ac archwilio.

BEFORE WE WATCH...the strange situation

Definitions of technical vocabulary:

- **Secure base** — the idea that the caregiver is a safe point the child can return to when anxious, and from which the child can explore the environment.
- **Stranger anxiety** — distress or wariness a child shows when approached by someone unfamiliar.
- **Reunion behaviour** — how a child acts when the caregiver returns after separation (e.g. seeking comfort, resisting, ignoring).
- **Attachment style / classification** — the category (secure, avoidant, resistant, disorganized) used to describe how the child typically manages closeness, distress, and exploration.

ATTACHMENT TYPES Explained | Ainsworth's Strange Situation

<https://youtu.be/MGDo6ktUXOA>

The Strange Situation | Mary Ainsworth, 1969 | Developmental Psychology

Share

PSYCHOLOGY
UNLOCKED

THE
STRANGE SITUATION

Watch on YouTube

https://youtu.be/m_6rQk7jlrc

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

Trawsnewid Addysg, Trawsnewid Bywydau
Transforming Education, Transforming Lives

Math o ymlyniad	Sut olwg sydd arno (mewn ymddygiad syml)	Pam ei fod yn gweddu i'r math yna o ymlyniad
Diogel	Plentyn yn torri'i calon pan mae'r gofalydd yn gadael ond yn dawel pan mae nhw'n dychwelyd; yna'n parhau i ymchwilio	Mae'r gofalydd i'w weld fel sylfaen diogel am gysur a chymorth
Ansicr - osgoi	Y plentyn yn arddangos fawr ddim ymateb wrth i'r gofalydd adael neu ddychwelyd; y plentyn i weld yn oeraidd	Y plentyn ddim yn arddangos ei bod angen agosatrwydd (o bosibl yn disgwyl ychydig iawn o gysur)
Ansicr- amwys	Y plentyn yn torri'i galon wrth i'r gofalydd adael, ac wrth iddyn nhw ddychwelyd, mae'r plentyn yn glynu wrth o gofalydd ond eto'n grac ac yn ei chael hi'n anodd tawelu	Nid yw'r plentyn yn sicr os yw'r gofalydd 'ar gael' yn rheolaidd.
Di drefn	Y plentyn yn arddangos ymddygiadau cymysg, dryslyd, neu groes – e.e. Yn nesáu yna'n rhewi, arddangos ofn, neu weithredoedd anghyson	Nid oes gan y plentyn strategaeth cyson i reoli straen (yn aml yn gysylltiedig gyda gofal anghyson neu ofnus)

Attachment Style	What it looks like (in simple behaviour)	Why it fits that style
Secure	Child may get upset when caregiver leaves but can calm when they return; then goes back to exploring	The caregiver is seen as a safe base for comfort and support
Insecure-Avoidant	Child shows little reaction when caregiver leaves or returns; seems distant	The child downplays their need for closeness (perhaps expecting little comfort)
Insecure-Resistant / Ambivalent	Child becomes very upset when caregiver leaves, and when they return is clingy yet also angry or hard to settle	The child is unsure whether the caregiver will be reliably available
Disorganized / Disoriented (added later)	The child shows mixed, confusing, or contradictory behaviours — e.g. approaching then freezing, showing fear, or conflicting actions	The child lacks a consistent strategy to manage distress (often connected to inconsistent or frightening caregiving)

Gweithgaredd 'codio'

Dyma '**chwe portread bychan**' fer y gallwch eu defnyddio ar gyfer yr ymarfer codio wedi'i ysbrydoli gan Y Sefyllfa Ryfedd - 'Strange Situation'.

Maent wedi'u hysgrifennu mewn ffordd y gall darpar athrawon ddarllen, codio a thrafod yn gyflym mewn grwpiau bach.

Mae pob 'portread bychan' yn cwmpasu ymddygiad **gwahanu + aduniad** ac mae'n gysylltiedig â dosbarthiad ymlyniad.

Dyma'r codio i'w ddefnyddio...

Mae gan y tabl bedair agwedd rhestr wirio (a ddefnyddir yn gyffredin mewn codio Y Sefyllfa Ryfedd - Strange Situation):

1. **Trallod ar wahanu** (isel / cymedrol / uchel)
2. **Archwilio tra bod y rhiant yn absennol** (gweithredol / cyfyngedig / dim)
3. **Ymateb ar aduniad** (dull cynnes / osgoi / amwysedd / di drefn / gwrthdaro)
4. **Dosbarthiad ymlyniad** (Diogel, Osgoi, Gwrthsefyll, Di drefn)

The coding activity

Here are **six short vignettes** you can use for the *Strange Situation-inspired coding exercise*.

They're written in a way that student teachers can quickly read, code, and discuss in small groups.

Each vignette covers **separation + reunion** behaviour and is linked to an attachment classification.

Here is the coding table they can use

The table has **four checklist aspects** (commonly used in Strange Situation coding):

- 1. Distress on separation** (low / moderate / high)
- 2. Exploration while parent absent** (active / limited / none)
- 3. Response on reunion** (warm approach / avoidance / ambivalence / disorganized/conflicted)
- 4. Attachment classification** (Secure, Avoidant, Resistant, Disorganized)

Tabl ar gyfer gweithgaredd portread bychan

Rhif y portread	Trallod wrth wahanu (isel / cymedrol / uchel)	Archwilio tra bod y rhiant yn absennol (gweithredol / cyfyngedig / dim)	Ymateb ar aduniad (dull cynnes / osgoi / amwysedd / di drefn / gwrthdaro)	Dosbarthiad ymlyniad (Diogel, Ansicr-Osgoi, Ansicr - Amwys, Di-drefn)	Nodiadau/Arsylwadau o'r ymddygiad
1					
2					
3					
4					
5					
6					

Blank Coding Table for Vignette Activity

Vignette Number	Distress on Separation (Low / Moderate / High)	Exploration while Parent Absent (Active / Limited / None)	Response on Reunion (Warm / Avoidant / Ambivalent / Disorganized)	Attachment Classification (Secure / Avoidant / Resistant / Disorganized)	Notes / Evidence from Behaviour
1					
2					
3					
4					
5					
6					

Vignette 1 –

Yn y bore, mae Mia (4 oed) yn glynu yn fyr wrth ei rhiant ac yn edrych yn bryderus. Mae hi'n derbyn cysur gan yr athro, yn gwyllo wrth i'w rhiant adael, ac ar ôl ychydig funudau yn dechrau archwilio'r ardal chwarae. Pan fydd ei rhiant yn dychwelyd, mae hi'n rhedeg i'w cyfarch, yn gwenu, ac yn dangos darlun a wnaeth.

Vignette 2 –

Mae Liam (5 oed) yn cerdded i mewn i'r ystafell ddosbarth heb edrych yn ôl ar ei riant. Mae'n mynd yn syth at fwrdd Lego, gan anwybyddu ei riant a'r athro. Pan fydd y rhiant yn dychwelyd yn ddiweddarach, mae Liam yn aros wrth y bwrdd Lego, yn edrych i fyny yn fyr, ond nid yw'n symud tuag atynt.

Vignette 1 –

At morning drop-off, Mia (age 4) clings briefly to her parent and looks worried. She accepts comfort from the teacher, watches as her parent leaves, and after a few minutes begins exploring the play area. When her parent returns, she runs to greet them, smiles, and shows a drawing she made.

Vignette 2 –

Liam (age 5) walks into the classroom without looking back at his parent. He goes straight to the Lego table, ignoring both his parent and the teacher. When the parent returns later, Liam stays at the Lego table, glances up briefly, but does not move towards them.

Vignette 3 –

Mae Sophie (4 oed) yn crio'n ddwys pan fydd ei rhiant yn gadael, yn glynu wrth yr athro ond nid yw'n tawelu'n hawdd. Hyd yn oed pan fydd yn cael cynnig teganau, mae hi'n gwrthod chwarae. Wrth aduno, mae Sophie yn rhedeg at ei rhiant ond hefyd yn eu taro ac yn crio'n galetach, bob yn ail rhwng glynu a gwithio i ffwrdd.

Vignette 4 –

Mae Jayden (4 oed) yn rhewi ac yn syllu'n wag pan fydd y rhiant yn gadael, yna'n sydyn yn rhedeg i guddio o dan fwrdd. Mae'r athro yn agosáu ond mae Jayden yn ymddangos yn ddryslyd - weithiau'n symud tuag at yr athro, weithiau'n troi i ffwrdd. Pan fydd y rhiant yn dychwelyd, mae Jayden yn rhedeg tuag atynt ac yna'n stopio'n sydyn, gan orchuddio eu hwyneb.

Vignette 3 –

Sophie (age 4) cries intensely when her parent leaves, clings to the teacher but does not calm easily. Even when offered toys, she refuses to play. On reunion, Sophie runs to her parent but also hits them and cries harder, alternating between clinging and pushing away.

Vignette 4 –

Jayden (age 4) freezes and stares blankly when the parent leaves, then suddenly runs to hide under a table. The teacher approaches but Jayden seems confused — sometimes moving toward the teacher, sometimes turning away. When the parent returns, Jayden both runs toward them and then stops abruptly, covering their face.

Vignette 5 –

Mae Aria (5 oed) yn edrych yn ôl sawl gwaith wrth i'w rhiant adael ond yn ymgysylltu'n gyflym â phos. Mae hi'n gwirio gyda'r athro o bryd i'w gilydd, gan ddod â darnau i'w dangos. Wrth aduno, mae hi'n cyfarch ei rhiant yn gynnes ac yn gofyn a allant edrych ar y pos gyda'i gilydd.

Vignette 6 –

Mae Noa (4 oed) yn eistedd wrth fwrdd yn tynnu tra bod ei riant yn gadael. Mae'n cadw ei ben i lawr ac nid yw'n dangos trallod gweladwy. Pan fydd y rhiant yn dychwelyd, nid yw Noa yn eu cydnabod, yn parhau i arlunio, ac yn codi ei ysgwyddau pan fydd y rhiant yn ceisio ei gofleidio.

Vignette 5 –

Aria (age 5) looks back several times as her parent leaves but quickly engages with a puzzle. She occasionally checks in with the teacher, bringing pieces to show. On reunion, she greets her parent warmly and asks if they can look at the puzzle together.

Vignette 6 –

Noah (age 4) sits at a table drawing while his parent leaves. He keeps his head down and does not show visible distress. When the parent returns, Noah does not acknowledge them, continues drawing, and shrugs when the parent tries to hug him.

Portread bychan 1

Agwedd o'r rhestr wirio	Ymddygiad arsylwyd	Codio
Trallod wrth wahanu	Glynu ychydig, wyneb bryderus	Cymedrol
Archwilio tra bod rhiant yn absennol	Yn dechrau archwilio teganau wedi gair o gysur	Gweithredol
Ymateb ar aduniad	Rhedeg i gwrdd, gwenu, rhannu'r darlun	Dull cynnes
Dosbarthiad ymlyniad	Diogel	

Portread bychan 2

Agwedd o'r rhestr wirio	Ymddygiad arsylwyd	Codio
Trallod wrth wahanu	Dim trallod wrth wahanu, anwybyddu rhaint	Isel
Archwilio tra bod rhiant yn absennol	Ymgysylltu gyda'r teganau yn syth	Gweithredol
Ymateb ar aduniad	Anwybyddu'r rhiant, cipolwg sydyn yn unig	Osgoi
Dosbarthiad ymlyniad	Ansicr - osgoi	

Portread bychan 3

Agwedd o'r rhestr wirio	Ymddygiad arsylwyd	Codio
Trallod wrth wahanu	Llefain dwys, ddim yn gallu cael ei dawelu'n hawdd.	Uchel
Archwilio tra bod rhiant yn absennol	Gwrthod chwarae, glynu	Dim
Ymateb ar aduniad	Yn glynu ac yn taro ei riant, parhau i fod mewn trallod (distress)	Amwys (Ambivelance)
Dosbarthiad ymlyniad	Ansicr - Amwys	

Portread bychan 4

Agwedd o'r rhestr wirio	Ymddygiad arsylwyd	Codio
Trallod wrth wahanu	Rhewi, yna'n rhedeg i guddio	Uchel (ond dim gwrthdaro)
Archwilio tra bod rhiant yn absennol	Symudiad di drefn, ychydig iawn o chwarae	Dim
Ymateb ar aduniad	Symud ymlaen taug at y rhiant yna'n stopio a gorchuddio gwyneb	Gwrthdaro/di drefn
Dosbarthiad ymlyniad	Di drefn	

Portread bychan 5

Agwedd o'r rhestr wirio	Ymddygiad arsylwyd	Codio
Trallod wrth wahanu	Edrych yn ôl ond yn cadw'n dawel	Isel - cymedrol
Archwilio tra bod rhiant yn absennol	Chware'n weithredol gyda phôs, gwirio gyda'r athro.	Gweithredol
Ymateb ar aduniad	Cyfarchiad cynnes, gwahodd rhiant i rannu'r weithgaredd	Dull cynnes
Dosbarthiad ymlyniad	Diogel	

Portread bychan 6

Agwedd o'r rhestr wirio	Ymddygiad arsylwyd	Codio
Trallod wrth wahanu	Cadw pen lawr, dim trallod yn weladwy	Isel
Archwilio tra bod rhiant yn absennol	Parhau i arlunio'n dawel	Gweithredol
Ymateb ar aduniad	Ddim yn cydnabod rhiant, codi'r ysgwyddau i ffwrdd o'r cwtsh	Osgoi
Dosbarthiad ymlyniad	Ansicr - osgoi	

Completed Coding Tables

Vignette 1 – Secure Attachment

Checklist Aspect	Observed Behaviour	Coding
Distress on separation	Mild cling, worried face	Moderate
Exploration while parent absent	Begins to explore toys after reassurance	Active
Response on reunion	Runs to greet, smiles, shares drawing	Warm approach
Classification	Secure	

Vignette 2 – Insecure-Avoidant

Checklist Aspect	Observed Behaviour	Coding
Distress on separation	No visible distress, ignores parent	Low
Exploration while parent absent	Immediately engages with toys	Active
Response on reunion	Ignores parent, brief glance only	Avoidance
Classification	Insecure-Avoidant	

Vignette 3 – Insecure-Resistant (Ambivalent)

Checklist Aspect	Observed Behaviour	Coding
Distress on separation	Intense crying, not easily soothed	High
Exploration while parent absent	Refuses to play, clings	None
Response on reunion	Both clings and hits parent, remains distressed	Ambivalence
Classification	Insecure-Resistant (Ambivalent)	

Vignette 4 – Disorganized Attachment

Checklist Aspect	Observed Behaviour	Coding
Distress on separation	Freezes, then runs to hide	High (but conflicted)
Exploration while parent absent	Disorganized movement, little play	None
Response on reunion	Moves toward parent then stops, covers face	Conflicted/disorganized
Classification	Disorganized	

Vignette 5 – Secure Attachment (variation)

Checklist Aspect	Observed Behaviour	Coding
Distress on separation	Looks back but stays calm	Low–moderate
Exploration while parent absent	Actively plays with puzzle, checks in with teacher	Active
Response on reunion	Warm greeting, invites parent to share activity	Warm approach
Classification	Secure	

Vignette 6 – Insecure-Avoidant (variation)

Checklist Aspect	Observed Behaviour	Coding
Distress on separation	Keeps head down, no visible distress	Low
Exploration while parent absent	Continues drawing quietly	Active (detached)
Response on reunion	Does not acknowledge parent, shrugs off hug	Avoidance
Classification	Insecure-Avoidant	

Pam mae hyn yn berthnasol i mi?

Polisi gofal plant:
Pwysigrwydd gofal cyson

Addysg: Perthnasoedd
darpar athro a
chefnogaeth emosiynol

Why is this relevant to me?

Childcare policy:
Importance of consistent
caregiving

Education: Teacher-
student relationships and
emotional support

A yw'r theori hon yn berthnasol heddiw?

- Teuluoedd modern: gofalwyr lluosog, gofal dydd
- Ymchwil traws ddiwylliannol: amrywiadau mewn patrymau ymlyniad
- Niwrobioleg: datblygiad yr ymennydd a phrofiadau ymlyniad cynnar

Is this theory relevant today?

- Modern families: multiple caregivers, daycare
- - Cross-cultural research: variations in attachment patterns
- - Neurobiology: brain development and early attachment experiences

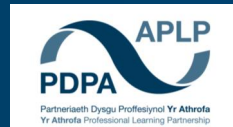
Beth am Ella?

What about Ella?

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

Partneriaeth Dysgu Proffesiynol Yr Athrofa
Yr Athrofa Professional Learning Partnership

Trawsnewid Addysg, Trawsnewid Bywydau
Transforming Education, Transforming Lives